

Koiramaisen todelliset ja lapselliset kertojan piirteet
Koirakertojan tarkastelua Spencer Quinnin teoksessa
Thereby hangs a tale, a Chet and Bernie mystery

Jesse Saarinen
Jyväskylän yliopisto
Taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitos
Kirjallisuuden proseminariesitelmä
Ohjaaja: Risto Niemi-Pynttari
26.4.2015

Sisällysluettelo

1. Johdanto	s.3
2. Todellisen koiran representaatio	s.5
3. Chetin koiramaiset ja inhimilliset piirteet	s.6
3.1 Lajien ominaisuudet	s.6
3.2 Kumppanuuslajit	s.7
3.3 Vaistot, aistit ja halut	s.9
3.4 Kielikuvat	s.10
3.5 Verranto todelliseen koiraan	s.11
4. Koirakertojan piirteet suhteessa lastenkirjallisuuteen	s.13
4.1 Kertojan ääni	s.13
4.2 Lastenkirjallisuuden maailmat ja aika	s.15
4.3 Hahmot sekä tarinan loppu	s.16
4.4 Ilmaisuu	s.17
4.5. Lastenkirjallisuuden yhteneväisyyksiä	s.17
5. Päättäntö	s.19
Lähteet	s.20

Luku 1: Johdanto

Tässä prooseminarityössä aion tarkastella teoksen *Thereby Hangs a tail, a Chet and Bernie mystery* (Quinn, 2010) kertojaa ja päähenkilöä Chet -koiraa, joka on rohkea, positiivinen ja hiukan hurja entinen poliisikoira ja ratkoo rikoksia kumppaninsa yksityisetsivä Bernien kanssa. Chet on teoksen kertojana ja fokalisoijana ilmentymä ihmisen halusta pyrkiä ymmärtämään kumppanuslajiamme. Pyrin tässä tekstissä tutkimaan koirakertojan ominaisuuksia, kerrontaa ja asemaa. Lisäksi pyrin tutkimaan koiran, ihmisen ja todellisen koiran eroavaisuuksia teoksen maailmassa, jonka pohjalta on pyrkimyksenäni määritellä koirakertojan tyyppi- ja ominaisuuksia ja sen asema teoksessa. Toisin sanoen tarkastelen teoksen koirakuvaa pohjaten analyysini edellä mainittuihin seikkoihin. Metodina käytän teoksen lähilukua ja tutkimusaineistoon vertaamista. Pääasiallisena lähteenäni toimii Ate Tervosen Pro gradu -tutkielma *Koiran mielen arvoitus ja kerronta* (2014).

Ympäristötietoisuuden heräämisen myötä eläimen asema on kokenut muutoksen viimeisinä kymmeninä vuosina. Enää luonto ei ole vapaasti hyödynnettävä resurssi eikä eläin mitätön ja arvoton. Kirjallisuustieteeseen ympäristöarvot ovat rantautuneet ekokriittisen kirjallisuuden tutkimuksen mukana (Lahtinen & Lehtimäki, 2008, 7-8). Ympäristö ja eläin ovat nousseet tutkimuksen arvoiseksi. Kirjallisuus voidaan nähdä peilinä, joka paljastaa suhtautumisemme eläimiin ja luontoon. Toisaalta kirjallisuus on vallankäytön muoto, joka vaikuttaa asenteisiin, mitkä vuorostaan tässä tapauksessa heijastuvat ihmisen ja eläimen suhteeseen. (Lahtinen & Lehtimäki, 2008, 8). Näin ollen on hyödyllistä tuntee miten kirjallisuus kuvaa esimerkiksi koiraa. Lisäksi aihe on minulle henkilökohtaisesti tärkeä sillä olen elänyt elämäni aikana useiden koirien kanssa.

Eläinkirjallisuutta ei ole tutkittu paljoa kerronnan ja kertojan näkökulmasta. Zoo-narratologia eli eläinten olemuksen tutkiminen tarinan kerronnan näkökulmasta on tutkimuksena nuori (Herman, 2012, 94-96). Prooseminarityöni toinen osa koostuu ensimmäisen osan tulosten vertaamisesta paremmin tunnetun kertomuksen tutkimuksen tuloksiin. Tarkoitin lastenkirjallisuuden kerrontaa, joka jakaa osittain piirteitä eläinkerronnan kanssa. Huomioideni mukaan lastenkirjallisuuden kerronnassa, kertojassa ja fokalisoijassa on samankaltaisia piirteitä kuin Chetillä on. Lastenkirjallisuudessa ja koirista kertovassa kirjallisuudessa molemmissa kuvataan aikuisen ihmiseen verrattuna

alisteisessa asemassa olevaa olentoa: lasta ja koira. Lapsen omaan erityisen ja ajatusmaailman kuvaamisessa on kirjoittajan näkökulmasta mahdollisesti samoja haasteita kuin koiran ajatusmaailman kuvaamisessa. Molemmissa tapauksissa on kyseessä aikuiselle kirjoittajalle vieras mielenmaisema. Näin ollen on perusteltua olettaa, että samankaltaisuutta ilmenee. Verrannon avulla selviää kuinka paljon koirakertojan kerronta ja kieli ilmenevät samoin kuin lastenkirjallisuudessa sekä missä määrin Chetin asema on samaistettavissa lastenkirjallisuuden kertojan tai päähenkilön asemaan. Mahdollinen rinnasteisuus kertoo paljon koiran asemasta suhteessa ihmiseen. Toisen osion lähteenä käytän Maria Nikolajevan artikkelia ”Narrative theory and children's literature” (2004).

Luku 2: Todellisen koiran representaatio

Jotta olisi mahdollista erottaa koirakertoja ihmisestä, täytyy ihmisen ja koiran välille määrittää raja. Tervosen mukaan luotettavin tapa representoida koira on kerronta kolmannessa persoonassa, koska koira ei itse kykene luonnossa kertomaan ihmiskielellä. Näin ollen Tervonen toteaa ihmisten sanojen laittamisen koiran suuhun tekemällä koirasta kertojan johtavan antropomorfismiin. Antropomorfismi heikentää hahmoa koirana. Tervonen kuitenkin tähdentää, että ensimmäisen persoonan kertoja voi ymmärtää ja esittää koira hyvin sekä kyetä tarjoamaan joitain merkityksiä, joita kolmannen persoonan kerronta ei pysty, vaikka hahmoon sekoittuu aina ihmisyyttä kielen kautta. (Tervonen, 2014, 50) Tervonen käyttää termiä todellinen koira vastakohta kirjallisuudessa ilmeneville koirille (Tervonen, 2014, 8).

Kolmannen persoonan kerronta on myös ihmisen kirjoittamaa, koska kirjallisuus on ihmisen yksityinen kulttuurialue. Näin ollen fiktiivisessä tekstissä koira aina tulkitaan ihmisen toimesta, jolloin lajien välinen kuilu välttämättä estää esittämästä todellista koira vaan ainoastaan näkemyksen koirasta. Kautta aikojen kirjailijat ovat kirjoittaneet asioista, joita he eivät itse ole tai teoista, joita he eivät ole tehneet. Fiktio on olemattomista asioista kirjoittamista. Näin ollen hahmo voi olla koira tai tavoittaa olennaisia piirteitä koiruudesta, vaikka sen olisi kirjoittanut ihminen kertomaan ensimmäisessä persoonassa. Mielen avulla on mahdollista ymmärtää vierasta. Tämän tutkielman tarkastelun kohde ei ole todellinen koira vaan yhden teoksen näkemys koirasta; Ihmisen ääni koiran suussa kertomassa koiramaisesti koirasta. Näin ollen tutkielma ei pyri selvittämään millainen on todellisen koiran representaatio vaan millainen on koirakertojan representaatio teoksessa *Thereby Hangs a Tale*. Viitataan teokseen jatkossa kirjaimilla THT. Tätä representaatiota vertaamalla Tervosen todelliseen koiraan on mahdollista määritellä kuinka koiramainen kertoja teoksessa on.

Luku 3: Chetin koiramaiset ja inhimilliset piirteet

Tässä luvussa pyrin analysoimaan Chetin hahmon ja kerronnan piirteitä kommunikaation, ajattelun ja toiminnan näkökulmista. Lisäksi vertaan analyysin tulosta todellisen koiran representaatioon. Verrannon tarkoitus on paljastaa teoksen näkemyksiä koirasta ja päätellä mitkä ovat koirakertojalle tyypillisiä piirteitä ja mitkä osaltaan antropomorfistisia piirteitä.

3.1 Lajien ominaisuudet

Tärkeä kysymys eläimen ja ihmisen eroa määriteltäessä on persoonan olemassa olo. Persoonalla on annettu seuraava määritelmä: ”tietoinen ja tarkoituksellisesti toimiva olento, varsinkin ihminen tällaisena olentona” (Kielitoimiston sanakirja, s.v. persoona). Perinteinen länsimaisesta kulttuuriperinnöstä kumpuava jako ihmisen ja eläimen välillä perustuu ihmisen kykyyn järkeillä, tuntea ja ajatella moraalisesti. Eläimet nähdään kyvyttöminä järkeillä ja tuntea sekä vailla moraalia ja kulttuuria olevina olentoina. Toisin sanoen on kyse persoonasta ja sen puuttumisesta. (Lahtinen & Lehtimäki, 2008, 141). Vastineeksi eläimillä on tarkemmat ja vahvemmat vaistot ja aistit, joita ne seuraavat ja joihin eläimet eivät kykene vaikuttamaan. Ihmiset taas hallitsevat vaistojaan. THT:n kerrontaa tarkastelemalla on todettavissa jakaako teos perinteisen vastakkainasettelun eläimen ja ihmisen välillä. Koska kertoja on ruumiiltaan koira, tunteen, järjen tai logiikan sekä eettisen koodin ilmeneminen kerronnassa osoittaa, että eläin on persoonallinen.

Koiran mielen tavoittaminen on Tervosen mukaan edellytys todellisen koiran representaatiolle (Tervonen, 2014, 28). Tervonen esittää, että todellisella koiralla on luonne sekä, että se on sosiaalinen ja tunteva olento (Tervonen, 2014, 39-45). Tästä syystä tarkastelen ilmeneekö Chetissä persoonan tunnuspiirteitä. Chet tuntee surua ja on kykenevä alkeelliseen logiikkaan sekä omaa moraalin. Chetin suru ilmenee vahvimmin Bernien haavoittuessa luodista, jolloin Chet menee hetkeksi tolaltaan ja toimintakyvyttömäksi (Quinn, 2010, 278). Chet demonstroi päättelykykyä ennakoimalla tulevia tapahtumia vanhojen kuulemiensa ja kokemiensa tapahtumien perusteella. Chet esimerkiksi päättelee, että vieras joka puhuu sijoituksista ja tarjoaa viskiä baarissa, tietää palkkashekin menoa, ja että palkkashekin meno tietää rahahuolia (Quinn, 2010, 10).

Chetillä on myös moraalit, joka perustuu Bernien tekemien sääntöjen tottelemiseen ja ”hyvänä joukkuepelaajana ja ammattilaisena olemiseen” (Quinn, 2010, 51). Chet myös katu tehtyänsä väärin, vaikkei saisi erillistä rangaistusta, mikä osoittaa Chetin itse ymmärtävän oikean ja väärän eron eikä vain reagoivan isäntänsä mielialaan ja käskyihin: ”Mutta minusta ei ole ikinä tuntunut niin pahalta kuin silloin kiitoradalla [-]” (Quinn, 2010, 49). Chetillä on siis kaikki piirteet, jotka ilmentävät persoonan olemassa oloa.

3.2 Kumppanuuslajit

Olennaista tarkastellessa ihmisen ja koiran välistä toimintaa on kumppanuuslajisuhde, joka lajien välillä vallitsee. Kumppanuuslajeilla (companion species) tarkoitetaan kahta lajia, jotka ovat sidottu merkityksellisesti toiseuteen. (Haraway, 2003, 16). Tämän erityissuhteen takia lajien voidaan olettaa ymmärtävän toisiaan jossain määrin ja jopa omaksuneen toisiltaan piirteitä (Tervonen, 2014, 18). Kumppanuuslajit myös ajoittain toimivat tietoisesti yhdessä kuten teoksessa Chet toimii poliisikoiran roolissa Bernien rinnalla. Lisäksi molemmat lajit nisäkkäinä ja laumaeläiminä jakavat joitain piirteitä luonnostaan. Kaikki erot ihmisyyden ja koiramaisuuden välillä kuitenkin johtava vääristymään tiedonvälityksessä. Tässä aluvuossa pyrin tarkastelemaan millaisia nämä vääristymät ovat ja mistä ne johtuvat THT:ssa.

Chet erottelee mielessään ihmisen koirasta, vaikka kokeekin suhteensa Bernien luonnollisena. Asetelma on kumppanuuslajeille ominainen vieras toiseus (Haraway, 2003, 16). Koska Chetillä on persoona, on hänellä myös piirteitä, jotka ovat perinteisesti varattu vain ihmisille. Kuitenkin Chet on koira ja mieltää itsensä koiraksi ajoittain väheksyen ihmisen kykyjä: ”Haistoinko minä jotain? Oliko se kysymys? Tarkoittiko se, ettei Bernie haistanut sillä hetkellä yhtään mitään? Eikö edes kojootin pissaa?” (Quinn, 2010, 237). Kuitenkin koiralla ja ihmiselle on THT:ssa paljon yhteistä: molemmilla on haluja, molemmat viestivät sekä ovat laumaeläimiä ja omaavat tunteet ja moraalit. Koira ja ihminen ovat melko samanlaisia, mutta ihminen on teoksessa monimutkaisempi.

Pääasiallinen ero ihmisen ja koiran välillä, jos fyysiset erot unohdetaan, on ihmisen kyky monimutkaiseen ja abstraktiin ajatteluun. Ero näkyy syy- ja seuraussuhteiden sekä ajan hahmottamisessa, valheita sekä epäkonkreettisia asioita käsiteltäessä. Lisäksi koiran vahvat vaistot ja aistit ovat jotain, jota ihmiseltä puuttuu. Tervonen toteaa koiran aistien

olevan erilaiset ihmiseen verrattuna ja merkittävä tekijä koiran mielen representoinnissa (Tervonen, 2014, 36-37). Ihmisen monimutkaisemman ajattelukyvyyn takia Bernie on parivaljakkoa ohjaava toimija ja Chet tottelevainen kumppani. Todellisen koiran älylliset kyvyt ilmenevät huomattavasti samalla lailla kuin Chetillä

Chet itse kertoo ettei osaa laskea kahta pidemmälle (Quinn, 2010, 6). Laskenta kyvyn puute estää Chetiä määrittämästä aikaa pitkälle eteen tai taakse, ja se viittaa muistoihinsa epämääräisillä aikamääreillä. Yleensäkin Chet pitää nykyhetkeä tärkeimpänä. Samoin Chet ei kykene käsittämään lavastetun henkilön pakotettua tunnustusta valheeksi vaan pitää tätä syyllisenä jo vangitsemisen itsensä perusteella eli Chet ei osaa valehdella, koska ei ymmärrä valheen merkitystä (Quinn, 2010, 271). Chet ei myöskään jaa tietoa oman välittömän kokemusmaailmansa ulkopuolelta eli kerro toisilta kuulemaansa. Tämä kommunikaation ero johtaa väärinkäsityksiin ja selittää kyvyttömyyden ymmärtää kielikuvia, koska kielikuvien merkitys on symbolinen. Esimerkiksi Chet ei ymmärrä seuraavaa kielikuvaa, koska se ei käsitä miksi Bernie puhuu hanskoista, koska hanskat eivät liity tilanteeseen konkreettisesti:

”Ja sinä päivänä, kun minä kadotan limusiinin, saan ripustaa hanskat naulaan. Minä katselin hetken Bernien käsiä, joissa ei ollut hanskoja, mutta jätin jutun sitten sikseen”. (Quinn, 2010, 273.)

Chetille oman välittömän kokemusmaailman ulkopuoliset asiat ovat turhia eikä hän siksi ymmärrä niitä. Ymmärryksen puute ei johdu älykkyydestä vaan on ihmisen ja koiran viestintäkulttuurin eron tuotos. Chet esimerkiksi ymmärtää joitain teknisiä ja yksityiskohtaisia kokemuspohjaisia asioita, kuten aseita, ja on esimerkiksi tietoinen hylsyn kaliperin merkityksestä ja erottaa aseiden laukauksen äänestä (Quinn, 2010, 33 ja 278). Chetin välittämä tieto on virhetulkintojen takia epäluotettavaa. Koska Chet kertoo ihmisten kielellä, lukija kykenee huomaamaan Chetin tekemät virhepäätelmät.

Tervonen käyttää lajille ominaisesta subjektiivisesta maailmasta biologi Uexkull:n (1934) termiä *umwelt* (Tervonen, 2014, 29). On selvää, että teoksessa on Chetillä oma ihmisestä poikkeava mielenmaisemansa eli *umwelt*nsä. Tämä *umwelt* muistuttaa monelta osin, kuten aistien osalta, todellisen koiran mieltä. On kuitenkin mahdotonta tietää ymmärtääkö todellinen koira termiä valhe tai osaako se laskea. Näin ollen teos ottaa monia vapauksia

Chetin umweltin suhteen, jotka rikkovat todellisen koiran umweltia.

3.3 Vaistot, aistit ja halut

Vaisto on THT:ssa ihmisen järjen korvaava ominaisuus koiralla. Huomionarvoista ei ole koiran aistien kuten kuulon ja hajuaistin ylivertainen tarkkuus ihmiseen nähden vaan se kuinka vaistot ohjaavat koiran toimintaa enemmän kuin ihmisen. Esimerkiksi Chet kiinnittää huomioita asian ulkopuolisiin tekijöihin Bernietä paljon enemmän etenkin keskusteluiden aikana. Jos kyseessä olisi ihminen, keskittymishäiriöinen kuvaisi Chetiä hyvin. Koiran ollessa kyseessä lienee paikallaan käyttää termiä tarkkaavainen ympäristöstään. Asiaa lieventää myös seikka, että keskustelu on teoksessa Bernien eikä Chetin tehtävä. Chetin itse kommunikoidessa hänen keskittymisensä ei herpaannu. Chet myös toimii tiedostamattaan eli vaistonvaraisesti jatkuvasti ja kuvaa tekemisiään seuraavasti:

”En osaa selittää, mikä minulle tuli. Mutta niin siinä vain kävi, että hetkeä myöhemmin kiisin ilmassa täyttä vauhtia, korvat sojossa ja nappasin sen pekoninpalan”. (Quinn, 2010, 48.)

Koiran vahvat vaistot liittyvät osaltaan Chetin tapaan käsittää aikaa siinä missä heikko laskupääkin. Ymmärrettävästi ei ole tarpeen suunnitella paljoa eteenpäin, jos vaisto voi milloin vain temmata tapahtumat uusille urille. Chet elääkin ensisijaisesti aina hetkessä.

Hetkessä eläminen näkyy myös koiran ja ihmisen halujen erilaisuutena. Siinä missä Bernie huolehtii pojastaan, työstään ja sijoituksistaan, Chet ajattelee enimmillään käsillä olevan tehtävän loppuun. Chet myös osoittaa arvoa elämän pienille voitoille kuten hyvälle ruualle ja turkin ravistelulle. Tämä tekee Chetistä todella optimistisen ja positiivisen kaltaisen, koska hän ei kanna ihmisen huolia ja murheita tai ajattele liikoja. Bernien jupistessa ongelmista Chet ajattelee: ”Ongelmia? Kai meillä oli ongelmia, vaikka yhtään ei tullutkaan sillä hetkellä mieleen” (Quinn, 2010, 41). Positiivisuus voi olla myös yksilöllinen ominaisuus Chetissä, mutta asiaa on mahdotonta todeta varmaksi, koska muiden koirien ajatuksia teos ei paljasta. Kuitenkin Chet teoksen päähenkilönä nousee koiran esikuvaksi ja on mielekästä ajatella, että Chetin luonne on yleistettävissä koiran luonnoksi.

Tulkinta on hyväksyttävissä etenkin, koska vaistojen merkitys osaltaan kykenee selittämään positiivisuutta. THT:ssa Chet ei yksittäisiä hetkiä lukuun ottamatta koe huolta tai epätoivoa. Teoksessa on vain yksi suuri lopullinen menetys, joka on Bernien ja Chetin henkivartijoiksi palkanneen naisen Adelinan murha. Murhaa Chet kommentoi tunteettomasti: ”Minä tiesin kokemuksesta, mitä tuo pyöreä punainen reikä Adelinan ohimossa tarkoitti” (Quinn, 2010, 108). Jos kuolema ei saa esiin huolta tai epätoivoa, on selvää, että Chet ei käsitä kuolemaa ja kuolevaisuutta kuin ihminen. Koiran erityinen tapa suhtautua asioihin näyttäytyy positiivisuutena, joka johtuu hetkessä elämisestä ja kuolevaisuuden erilaisesta käsittämisestä.

Huomattavasti vahvemman tunnereaktion Chet kokee, kun Bernie myöhemmin haavoittuu. Tästä on pääteltävissä, että koira hyväksyy kuoleman helpommin kuin ihminen tai, että koira välittää enemmän omasta laumastaan eikä koe suurta empatiaa vieraita kohtaan, vaikka saattaa niistä kovasti pitääkin. Chetin positiivisuus ja hetkessä eläminen tekevät teoksen kerronnasta kevyttä, vauhdikasta ja mutkatonta. Hetkessä eläminen ilman selkeitä aikamääreitä hankaloittavat kuitenkin tapahtumien keston ja etenkin menneisyyteen viittaavien tapahtumien hahmottamista, koska Chet ei jäsennä niitä tarkasti.

Aistien ja halujen kuvauksessa *Threby hangs a tale* -teos on saavuttanut huomattavan tarkasti todellisen Tervonen korostaa, että mieli näyttäytyy käyttäytymisenä (Tervonen, 2014, 31). Chet käyttäytyy koiramaisesti, kuten kiinnittää huomiota aisteilla eri lailla kuin ihminen ja iloitsee pienistä asioista. Koska ei tiedä, onko koira todella positiivinen eläin, parhaaksi olettamukseksi jää, että on, koska koira näyttää iloitsevan pienistä asioista. Chet käyttäytyy kuin koira ja käyttäytyy johdonmukaisesti suhteessa ajatusmaailmaansa. Tämä antaa olettaa mielen vastaavan monelta osin todellisen koiran mieltä.

3.4 Kieli

Kielen asema on merkittävä eläimen ja ihmisen eroa määriteltäessä THT:ssa, koska kertoja on ihmiskielellä kertova koira, joka kommunikoi tarinan maailmassa kuin koira, mutta silti ymmärtää ihmisten kieltä suurella määrällä. Kuten todettu Chet ei ymmärrä kielikuvia, koska ne ovat koiralla vieras tapa kommunikoida. Kielikuvat eivät ole ainoa vieras ihmiskommunikaation muoto vaan koirien tapa eroaa myös elekieleltään ja sosiaalisilta säännöiltään. Esimerkiksi Chet kommunikoi suoraviivaisemmin kuin mitä

ihmisen sosiaalinen käyttäytyminen edellyttää. Chet huomaa Bernieen ihastuneen toimittaja Susien käytöksessä poikkeavuuden, mutta ei käsitä sitä:

”Hän huomasi meidät heti ja jäi epäröimään. Epäröinti on ihmisten juttuja ja todella mielenkiintoista. Se saa heidät värisemään tuskin havaittavasti. Mutta minulta on turha kysyä, miksi he niin tekevät.” (Quinn, 2010, 70.)

Chetin oivaltavat tulkinnat eivät aina onnistu ihmisten suhteen, mutta hän ymmärtää suurimman osan selkeästä viestinnästä. Viestintäkulttuurin erilaisuus selittää ymmärtämisen hankaluuden.

Chet ei voi sanallistaa näkemäänsä ihmiskielellä, koska koirien maailmassa ei ole joillekin asioille vastinetta. Tästä syntyy THT:n selkein ero ihmisen ja koiran välillä. Molemmat voivat oppia toisiltaan ja Bernie ymmärtääkin Chetiä hyvin, mutta ilman koiran häntää ja korvia, joita koirat käyttävät viestimiseen, ei ihminen voi omaksua koirien kommunikaatioita täysin. Chet on kertojana epäluotettava kertoessaan ihmisten välisistä suhteista ja keskusteluista, koska kulttuuriero mahdollistaa väärinkäsitykset, minkä Chet itsekin tiedostaa. Koirien kommunikaatio teoksessa koostuu hajujen, ilmeiden, eleiden ja sävyjen välittämisestä. Haukahdukset ja Murahdukset eivät siis tarkoita mitään, mutta niiden sävy välittää merkityksiä. Koirien viestintä ei siis mahdollista yhtä yksityiskohtaista ja monimutkaista tiedonvälitystä kuin ihmisten tapa viestiä, mutta koirilla on käytössä ilmaisumuoto, jota ihmisellä ei ole. Kyseessä ovat hajut. Chet kykenee aistimaan ihmisen tunteen hajusta, mikä on jopa luotettavampi tapa viestiä kuin pettävät ilmeet (Quinn, 2010, 284). Chet saa välillä aistien ansiosta epäinhimillisiä ennakkovaroituksia tulevista tapahtumista, koska koira pystyy aisteilla tarkkailemaan ruumiinkieltä ja hajua ihmistä tarkemmin.

3.5 Verranto todelliseen koiraan

Tässä alaluvussa tarkastelen analyysin tuloksia verrantona todelliseen koiraan ja pohdin missä määrin Chet on antropomorfistinen hahmo. Antropomorfismilla tässä yhteydessä tarkoitetaan eläimestä kertomista kuin se olisi ihminen (Simons, 2002, 116).

Kaiken kaikkiaan Chet poikkeaa vain vähän todellisesta koirasta. Chet on erikoinen

kertoja, jota voisi kuvailla vilpittömäksi, mutta epäluotettavaksi ja oivaltavaksi, mutta myös rajoittuneeksi. Chetin välittämät tapahtumat antavat enemmän tietoa lukijalle kuin mitä Chet saa niistä itse irti. Chetin mieli vastaa pääosin Ate Tervosen todellista koiraa. Chetin käytös, aistien hallitsema ajattelu, suhde ympäristöönsä sekä kykeneväisyys koiramaiseen tunteelliseen ja alkeelliseen loogiseen ajatteluun sopivat todellisen koiran kuvaukseen. Kumppanuussuhde Berniehen vastaa kumppanuuslajisuhdetta. Etenkin Chetin vaistot ja aistit ovat uskottavalla tavalla toteutettu THT:ssa.

On mahdotonta todeta varmasti missä määrin eläin tuntee kuin ihminen (Simons, 2002, 117). Samoin on mahdotonta todeta missä määrin eläin ymmärtää kieltä. Chetin kerronta on demonstroi kuitenkin selkeästi koiran kyvyt ylittävää ymmärrystä ihmiskielestä ja on siten väistämätön merkki antropomorfisuudesta. Tämä heikentää todellisen koiran kuvaa, koska koirat eivät ajattele ihmiskielellä tai ymmärrä ihmiskielen sanastoa laajasti. Vaikka ihmisen ja koiran kommunikaatioissa on väärinkäsityksiä, se ylittää kumppanuuslajeilta odotettavan kommunikaation tason. Chet poikkeaa kuitenkin merkittävästi ihmisestä, vaikka onkin saanut kielen kautta ihmismäisiä piirteitä. Toisaalta Chetin kyky kertoa ihmiskielellä säilyttää lukijan mukana tapahtumissa, jotka olisivat muuten hankalasti ymmärrettävissä koiran näkökulmasta. Se myös auttaa koirien käytöksestä tietämättömiä ihmisiä antamalla vaihtoehtoisen informaatiokanavan koiran ruumiinkielelle. Chetin kerronta perustuu koiran ominaisuuksiin ja tuo monia koiran mielen erityisyyksiä selkeästi esiin. Kerrontaratkaisun voidaan katsoa palvelevan tarinaa heikentämättä koirakuvan uskottavuutta liikaa.

4. Koirakertojan piirteet suhteessa lastenkirjallisuuteen

Tässä luvussa vertaan Chetin kerrontaa, asemaa ja toimintaa lastenkirjallisuuden tyyppipiirteisiin. Lastenkirjallisuudella tässä yhteydessä tarkoitan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta eli sitä kirjallisuutta, joka ei ole ensisijaisesti tarkoitettu aikuiselle lukijalle. Tyyppipiirteet ovat ominaisuuksia, joiden toteutumattomuus vähentää lastenkirjamaisuutta eli on tyypillistä muulle kirjallisuudelle. Verranto perustuu luvun kolme analyysiin ja lastenkirjallisuuden tyyppipiirteisiin. Piirteitä on hedelmällistä verrata THT:n kerrontaan, kertojaan ja fokalisaation, jolloin Chetin monin tavoin samankaltaiset piirteet ja asema lastenkirjallisuuden kerronnan konventioiden kanssa paljastuvat. Tämän pohjalta on taas mahdollista tehdä päätelmä koiran asemasta laajemmalla kirjallisuuden kentällä. Lastenkirjallisuuden tyyppipiirteet perustuvat Maria Nikolajevan artikkeliin ”Narrative theory and children's literature” (2004).

Artikkelissaan Nikolajeva käsittelee lastenkirjallisuuden narratiivia. Hän tarkastelee narratiivia niin kerronnan komposition kuten juonen rakenteen, hahmokuvauksen ja kerronnan näkökulmasta. Lastenkirjallisuus lähtökohtaisesti poikkeaa yleisestä kirjallisuudesta. (Nikolajeva, 2004, 166.) Lastenkirjallisuutta tutkittaessa on perinteisesti kiinnitetty opetuksellisista syistä huomioita siihen mitä kirjallisuus sisältää eikä siihen miten asiat esitetään. Nikolajevan pyrkimyksenä on tarkastella juuri asioiden esitystapaa. Lastenkirjallisuuden piirteillä perinteisesti tarkoitetaan usein kolmea seikkaa: yksinkertaisia tai latteita hahmoja, haaratonta juonta sekä voimakasta selittävää kertojaa. Yleistys on karkea, mutta toimii suunta-antavana stereotypiana. (Nikolajeva, 2004, 167). Mitä enemmän piirteistä poiketaan sitä lähemmäksi normaalia aikuisten kirjallisuutta siirrytään.

4.1 Kertojan ääni

Yksi lastenkirjallisuuden tyyppipiirteitä on jako aikuiseen lähettäjään (sender) ja aiottuun kohteeseen (implied addressee) eli lapseen (Nikolajeva, 2004, 166). Toisin sanoen aikuisen ääni hallitsee teoksen kerrontaa huomattavasti. Puhuttelun kohde voi olla joko lapsi suoraan tai ääni voi esittää puhuttelevansa lasta, mutta todellisuudessa puhuttelee aikuista lapsen takana eli vanhempaa. On myös yleistä, että sekä lapsi että aikuinen ovat kohteena. (Nikolajeva, 2004, 166.) Jos verrataan Chetin asemaa teoksessaan edellä mainittuun malliin, käy ilmi, että mallia on mahdollista verrata. Chetin kerronnan suhde

Berniehen muistuttaa lapsen suhdetta aikuiseen päätöksenteon osalta. Chet on itsenäinen ja aktiivinen kertoja, mutta viime kädessä Bernie tekee päätökset, korjaa virhepäätelmät sekä palkitsee Chetin toimintaa ja ohjaa sitä. Tämä muistuttaa lastenkirjallisuuden tilannetta, jossa pääosassa seikkaileva lapsi päätyy toteuttamaan aikuisen näkökulmasta hyväksyttävää toimintaan oman näennäisen ja rajallisen vapautensa rajoissa. THT:ssa valtarakenne on näkyvä toisin kuin lastenkirjallisuudessa yleensä.

Aikuisen sanoman välittämiseksi lastenkirjallisuuden kerronta on usein korostetun selkeää ja selittävää (Nikolajeva, 2004, 167). Tämä seikka ei toteudu THT:ssa, koska Chetin kerronta ei ole vahvaa tai johdattavaa vaan pikimminkin poukkoilee ja on paikoin hankalaa seurata. Bernien dialogi auttaa juonen seuraamista ja tukee kerrontaa. Hän esittäytyy ohjaavana äänenä, joka vastaa lastenkirjan kertojaa, mutta Bernie ei ole paljoa äänessä. Näin ollen tämä piirre ei ilmene vahvana teoksessa.

Kerronta on yleensä lastenkirjallisuudessa ulkoista eli keskittyy ulkoiseen kuvailuun, toimintaan ja suoraan puheeseen, koska tällainen kerronta soveltuu litteiden hahmojen ja nopeatempoisen juonen kuvaamiseen. Kiihkeä juoni, jossa tapahtuma seuraa toista, kärsisi pitkällisestä ajatusten ja tunteiden kuvaamisesta. Nuoret lukijat kykenevät helpommin ymmärtämään tekoja kuin hienovaraisia psykologisia motiiveja, mikä heikentää ajatusten ja tunteiden kuvausten tehokkuutta lastenkirjallisuudessa. Lisäksi hienovarainen ajatusten kuvaus vaatii monimutkaisempaa sanastoa, jota lapsilla ei välttämättä ole kykyä ymmärtää. (Nikolajeva, 2004, 173.) THT:n kerronta keskittyy ulkoiseen kuvailuun. Nopeatempoisen juoni ja siten kerronta on hetkessä elävälle Chetille luonteenomainen kerrontatapa. Kieleltään teksti pääasiassa on yksinkertaista, koska koiran sanasto on rajoittunut.

Lasten kirjallisuuden tyypillisiin piirteisiin kuuluu lapsen näkökulmasta saatujen tunteiden ja ajatusten selittävä aikuisen ääni. Teoksissa on usein aikuinen ohjaaja, joka varmistaa, että lukija tekee oikeat tulkinnot, mikäli fokalisoija tai kertoja on lapsi. (Nikolajeva, 2004, 173.) Bernie on ohjaaja THT:ssa. Chet on kertoja, mutta Bernien selittävät kielikuvat ja Chetin virheiden oikaisut tarjoavat tietolähteen, joka lukijaa auttaa ymmärtämään juonen suuntaa.

Lastenkirjallisuuden tutkimuksen on osoitettu kykenevän yhdistämään naivin näkökulman ja psykologisen sekä verbaalisen rikkauden (Nikolajeva, 2004, 167). Samoilla piirteillä voi

kuvata Chetin kerrontaa. Chetin koiramainen näkökulma vaikuttaa naivilta aikuiselle ihmiselle, koska Chetin mieli toimii koiramaisesti. Chet silti käsittelee psykologisesti monimutkaisia aiheita kuten kuolemaa ja moraalialia.

4.2 Lastenkirjallisuuden maailmat ja aika

Lastenkirjallisuudessa aika esiintyy syklisesti rutiinien ja tapahtumien toistuvuutena eikä lineaarisena jatkumona, koska toistuvuus vastaa lasten käsitystä ajasta (Nikolajeva, 2004, 167). Chet omaa myös syklisen aikakäsityksen, koska Chet elää hetkessä, jolloin tutut tapahtumat näyttävät väistämättä toisteisena. Chet ei käsitä elämän muuttuvan pysyvästi päivien välillä. Toinen lastenkirjallisuutta hallinnut piirre on vaatimus kronologisuudesta, joka on nähty edellytyksenä lapselle ymmärrettävästä tarinasta. (Nikolajeva, 2004, 169). THT on kronologinen tarina, koska Chetin aikakäsitys ei mahdollista kerronnan ajallista vaihtelua.

Lastenkirjallisuudelta on perinteisesti vaadittu selkeää kausaalisuutta, koska lapsien uskotaan tarvitsevan selkeitä seuraussuhteita. Tämä osaltaan selittää kronologisen aikakäsityksen ihannetta. Juoni on myös usein haarautumaton juuri tästä syystä. (Nikolajeva, 2004, 169.) THT:n tapauksessa asia on kaksijakoinen. Tarinassa on selkeä kausaalisuus, mutta se ei tule ilmi kerronnasta suoraan, koska Chetin fokus on epävakaa. Kausaalisuus löytyy yhdistelemällä kerronnan palasia ja lukemalla rivien välistä. Näin ollen kausaalisuus ei toteudu samasta syystä kuin lastenkirjallisuudessa. Toisaalta teoksen juoni on haaraton, mikä helpottaa sen seuraamista kerronnasta huolimatta.

Pitkät kuvailevat tauot tai aukot ovat yksi esimerkki kausaalisuuden puutteesta ja juonen hidastamisesta. Esimerkiksi kirjallisuudessa yleiset useita vuosia kestävätkin aukot ovat lastenkirjallisuudessa harvinaisia. Lasten kirjallisuudessa on usein lyhyt ajallinen kesto. Toinen tyypillinen piirre on juonen jakautuminen selkeihin jaksoihin (episode). (Nikolajeva, 2004, 170.) THT:ssa tarina on vailla pitkiä aukkoja ja se sijoittuu lyhyelle ajalle. Chet ei kertojana ole kykenevä käsittelemään pitkiä aukkoja tai kertomaan oman kokemusmaailman ulkopuolisia sivujuonia. Juoni ei jakaudu selkeisiin jaksoihin, vaikka kirja rakentuukin luvuista. Nämä luvut eivät kuitenkaan ole ymmärrettävissä ilman käsitystä

juonen kaaresta. Täten teos muistuttaa lastenkirjaa juonen rakenteeltaan osittain.

4.3 Hahmot sekä tarinan loppu

Lastenkirjallisuus on perinteisesti nähty toimintaorientoituneeksi (action oriented) eikä hahmokeskeiseksi (character oriented). Toimintakeskeisyys mahdollistaa litteät hahmot, jotka helpottavat jakoa hyvän ja pahan välillä. Jako hyvään ja pahaan on lastenkirjallisuuden opettavan luonteen yksi perustyökaluista. Se helpottaa selkeiden sanomien välittämistä. Esimerkiksi varovaisten hahmojen seuraaminen yli itsenäisten ja yksilöllisten halujen on ollut yksi lastenkirjallisuuden perussanomista. Toisaalta viime aikoina hahmokeskeisten lastenkirjojen määrä on noussut huomattavasti. (Nikolajeva, 2004, 168.) THT on toimintakeskeinen teos, jossa ainoastaan Chetistä ja Berniestä luodaan tarkka kuva hahmona. Sivuhenkilöt jäävät teoksessa etäisiksi ja litteiksi edustamaan yhtä piirrettä. Chet ei ole kiinnostunut oman laumansa tai tehtävänsä ulkopuolisista seikoista, mikä jättää ympäristön litteäksi. Juonen monet nopeat käänteet pitävät tarinan elossa ja myös osoittavat, että auktoriteetin eli Bernien seuraaminen kannattaa.

Lastenkirjallisuudessa hahmoilla on joukko piirteitä litteiden sivuhahmojen lisäksi, jotka ovat genrelle tyypillisiä. Sivuhahmoja ei ole monia, jotta tarina pysyy helppona. Päähenkilö ei toimi yksin, koska lapsen ollessa kyseessä, se olisi epärealistista ja tarjoaisi myös epäsosiaalisen esimerkin. Nuorella päähenkilöllä on usein vanhempi ohjaaja neuvomassa kokemattomaa päähenkilöä. (Nikolajeva, 2004, 172.) Kaikki edellä mainitut seikat pätevät THT:een. Hahmokaarti on melko suppea. Teoksessa on noin kymmenen merkittävää hahmoa. Päähenkilö Chetillä on ohjaaja Bernie eikä Chet toimi yksin kuin hetkellisesti.

Lastenkirjallisuuden yksi selkeimmistä piirteistä on onnellinen loppu. Onnellinen loppu löytyy lähes kaikista lastenteoksista ja on sidoksissa tapahtumakeskeiseen juoneen, joka vaatii ratkaisua ollakseen toimiva. Lisäksi hyvälle ja pahoille hahmoille on annettava näiden ansaitsema loppu opetuksiksi. Onnellinen loppu koostuu kahdesta tekijästä: rakenteellisesta ja psykologisesta ratkaisusta. Rakenteellinen ratkaisu tarkoittaa juonen sulkemista eli asioiden selvittämistä. Psykologinen ratkaisu tarkoittaa päähenkilön henkilökohtaisten konfliktien saattamista tasapainoon. (Nikolajeva, 2004, 171.) THT:ssa on

selkeä rakenteellinen ratkaisu, joka ilmenee murhamysteerin selvittämisenä. Teoksessa on myös heikommin havaittavissa oleva psykologinen loppu. Tämä loppu ei kosketa Chetiä, koska koirana Chet hyväksyy maailman sellaisenaan ja on siten positiivinen sekä vailla merkittäviä sisäisiä konflikteja. Bernie sen sijaan pääsee tarinan lopussa taloudellisista ja ihmissuhteellisista huolistaan (Quinn, 2010, 308), mikä on tyypillinen psykologinen ratkaisu. Tässä tapauksessa se ei päde päähenkilöön.

4.4 Ilmaisusta

Lastenkirjallisuus on aikuisen kirjoittamaa. Kirjoittajan on aina lastenkirjallisuutta kirjoittaessaan tehtävä valintoja miten esittää lasten näkemys maailmasta. Tämä vaatii kahden eriarvoisen toimijan huomioimista. Aikuisen kirjoittajan ja lapsi vastaanottajan ominaisuudet on saatava sopimaan yhteen. Kerronnan ratkaiseva jako on kertovan äänen ja näkökulman eli fokalisaation välillä. Kertojan ja fokalisoijan etäisyys vaihtelee, mutta se ei ole jaon kannalta oleellista. Joissain tapauksissa kertoja ja fokalisoija ovat nimellisesti sama henkilö, mutta kertojan ääni yleensä kommentoi tapahtumia laajemmasta näkökulmasta tai suurempaan kokemukseen pohjaten. Näin on etenkin lastenkirjallisuudessa. Kerronta voi tapahtua joko retropektiivissä tai avautua tapahtumien mukana. Vaikka kerronta tapahtuisi preesensissä ja ensimmäisessä persoonassa, se ei tee kertojasta ja fokalisaation henkilöstä samaa. (Nikolajeva, 2004, 175.) Tilanne THT:ssa on rinnastettavissa lastenkirjallisuuden kertojaratkaisuun. Siinä missä aikuisen on hankalaa luoda lapsikertoja laittamatta aikuisen kokemusta kerrontaan, on koirakertojan täydellinen luominen mahdotonta. Koiran kerrontaan sekoittuu aina ihmisen ääni. Autenttisen illuusion lapsen perspektiivistä luominen vaatii, että kertojan on teeskenneltävä ettei hän tiedä enempää kuin fokalisaation kohteena oleva hahmo (Nikolajeva, 2004, 176.) Chetin kertojaääni on juuri tällainen teeskennelty illuusio, joka pyrkii tavoittamaan koiran luonnon tai umweltin.

4.5 Lastenkirjallisuuden yhteneväisyyksistä

Lastenkirjallisuuden ja THT:n yhtäläisyyksiä tarkastelemalla käy selväksi, että THT:n kerronta ja kertoja monessa suhteessa jakavat piirteitä lastenkirjallisuuden kanssa. Kertoja ja kerronnan tyyli ovat kuitenkin lastenkirjallisuudelle epätyypillisen ratkaisuja. Tämä todistaa, että kyseessä on lastenkirja tai tarkemmin nuortenkirjallisuuteen ja

seikkailudekkari genreen kuuluva teos, jos teoksen aihe ja sisältö otetaan tarkempaan tarkasteluun.

Olellainen huomio on, että Chet täyttää molemmat sekä todellisen koiran määritelmän että lastenkirjallisuuden kerronnan konventioiden piirteet suurimmalta osalta. Tästä seuraa päätelmä, että todellinen koira rinnastuu lastenkirjallisuuden lapseen. Millaisen kuvan tämä antaa koiruudesta? Lapsuus nähdään yleensä arvokkaana viattomuuden välivaiheena, jolloin lapsi ei kykene huolehtimaan itsestään vaan vaatii aikuisen ohjausta. Lisäksi lapsuus on väliaikaista ja jotain, josta on kasvettava pois, jotta ihminen voi ottaa paikkansa yhteiskunnassa ja maailmassa. THT liittyy kaitsemisen tarpeen ja avuttomuuden koiraan. Koirasta tulee myös melko viaton ja huoleton seikkailija, joka nauttii elämästä vailla huolia. Eläin ei tietenkään kehity aikuiseksi ihmiseksi eli se jää ainiaaksi vähäiseksi.

Ekokriittinen kirjallisuuden tutkimus haluaa edistää luonnon ja eläinten esittämistä arvokkaina toimijoina ilman ihmisen kahlitsevaa perspektiiviä: antroposentrisyyttä. Antroposentrisyydestä ei koskaan pystytä täysin luopumaan, mutta luonnon itsearvoisuuden ja ihmisen erottamattoman suhteen luontoon tiedostaminen ovat avaimia antroposentrisyyden heikentämiseen. (Lahtinen & Lehtimäki, 2008, 21). THT:ssa ihmisen perspektiivi näkyy vahvasti. Silti havaittavissa on koiran arvostuksen kohoaminen. Kyseessä on yksittäinen teos eikä tulos siten ole välttämättä yleistettävissä kirjallisuuden kentälle. Kuitenkin THT:ssa Chet ei ole työkalua tai mieletön olento, jonka arvo on välineellistä vaan kumppani, perheenjäsen ja aktiivinen, joskin heikko, toimija. Tämä on tulkittavaksi merkiksi koiran aseman yhteiskunnallisesta muutoksesta.

Luku 5: Päättäntö

Halusin tutkia koiran asemaa kirjallisuudessa, koska koen ekokriittisen tutkimuksen ja luonnonsuojelun tärkeinä henkilökohtaisesti ja yhteiskunnan kannalta. Valitsin aineistoksi tutkimukseeni Spencer Quinnin teoksen *Thereby hangs a Tale*.

Olen tutkielmassani tarkastellut THT:n koirakertoja Chetin ominaisuuksia, kerrontaa ja asemaa ja verrannut niitä Ate Tervosen todellisen koiran piirteisiin. Halusin selvittää missä määrin ihmiskielellä kertova koira, joka myös toimii fokalisoijana, tavoittaa todellisen koiran representaation. Verrannosta selvisi, että Chet vastaa pitkälti todellista koiraa, mutta omaa antropomorfisia piirteitä, jotka liittyvät ihmiskielen ymmärrykseen.

Lisäksi tarkastelin Chetin piirteitä lastenkirjallisuuden tyyppiin piirteisiin. Verranto paljasti monia yhtäläisyyksiä, joiden pohjalta tulkitsin teoksen esittelemän koirakuvan olevan arvostava ja holhoava. Tämä poikkeaa perinteisestä eläintä välineellistävistä kuvasta, joten tulkitsin asian yksittäiseksi merkiksi koiran arvostuksen yleisestä kohoamisesta. Teoksessa näkyy vahvasti ihmisen vaikutus koirakuvaan, joten sitä ei missään nimessä voida pitää riippumattomana kuvauksena koirasta. Tämä johtuu kerrontaratkaisusta, jossa koira kertoo ihmiskielellä. Ihmiskieli tuo kerrontaa välttämättä antropomorfisuutta, mutta toisaalta helpottaa tiettyjä koiruuden piirteiden ilmentämistä.

Kaiken kaikkeaan koen saaneeni vastauksen tutkimuskysymyksiini. Jatkossa aihetta voisi tutkia laajentamalla tarkastelua muihin koiraa käsitteleviin teoksiin, joissa koira on kertojana tai fokalisoijana. Aihe on saanut ja saanee lisää tutkimuksen huomiota tulevaisuudessa, koska koira on eläin, jonka kanssa ihmiset ovat eniten tekemisissä. Ajattelen ettei jokainen koira-aiheinen teos jaa yhtä suurta yhtäläisyyttä lastenkirjallisuuden kanssa kuin THT. Tällöin teosten koirakuva saattaa esittäytyä huomattavasti erilaisena kuin se on teoksessa *Thereby hangs a tale*; koirakertoja on positiivinen, omalaatuinen, ymmärrykseltään rajoittunut ja tärkeä kumppani.

Lähteet

Haraway, D. 2003. *Companion species manifesto. Dogs, people and significant otherness*. Chicago. Prickly Paradigm Press.

Herman, D. 2012. Toward a zoonarratology: storytelling and species difference in animal comics. Teoksessa *Narrative. Interrupted*. Toim Lehtimäki, M. Karttunen, L. Mäkelä, M. Berlin; New York. De Gruyter, 94-96.

Kotimaisten kielten keskus. *Kielitoimiston sanakirja*. <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>
Luettu 19.4.2015

Lahtinen, T. & Lehtimäki, M. 2008. *Äänekäs kevät, ekokriittinen kirjallisuuden tutkimus*. Tietolipas 222 SKS. Helsinki.

Nikolajeva, M. 2004. Narrative theory and Children's literature. Teoksessa Hunt, P (toim.) *International companion encyclopedia of children's literature, second edition vol 1*. London. Routledge, 166-178.

Simons, J. 2002. *Animal rights and politics of literary representation*. Palgrave. GB.

Tervonen, A. 2014. *Koiran mielen arvoitus ja kerronta*. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylän yliopisto. Taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitos. Jyväskylä.

Quinn, S. 2010. *Thereby hangs a tale, a Chet and Bernie mystery*. EU. Pocket Books.